

Klinická psychologie PSY 410

Sylabus PS 2006

Garant: doc. PhDr. Z. Vybíral, PhD.

kontakt: vybiral@fss.muni.cz

Zakončení: zápočet, zkouška 1+1 / 5 kreditů

Výuka se uskutečňuje 1 x za 14 dní, pravidelně ve čtvrtky od 16:00 do 19:30 hod., zahájení výuky v PS 2005/2006 je dne **5. října 2006**

POZOR: některá témata sylabu vycházejí z lekcí přednášených ve školních letech 2004/2005 a 2005/2006; jinými slovy: respektujte prosím, že „změna programu“ je vyhrazena. Některé přednášky v klinické psychologii I přednášejí vždy externí přednášející se stávající klinickou praxí; konkrétní pořadí a obsazení přednášek pro PS 2005 se může změnit.

Podmínky zakončení (uznání 4 kreditů): zápočet – závazné je vypracování a odevzdání kasuistiky, event. dohodnutého textu jiného typu **do 16. 12.** v rozsahu nejméně 5 NS + zkouška (má část písemnou a event. ústní; výsledek v písemné části ovlivňuje celkové hodnocení studenta: zlepšení/zhoršení obvykle max. ob 1 stupeň, výjimečně ob 2 stupně hodnocení; písemná část zkoušky může být v případě spokojenosti studenta s jejím výsledkem dostačující částí zkoušky).

5. 10. / 4 hodiny P

Přednáší: doc. Zbyněk Vybíral

Úvod k předmětu

Klinický přístup, historie vydělení se klinické psychologie. Vztah odborníka k pacientovi. Rámcové seznámení s MKN 10 – přehled duševních poruch a poruch chování. Historie klinické psychologie na příkladu vývoje konceptu schizofrenie. Pojetí poruch osobnosti a pochybnosti nad nimi. Jak vidí klinické odborníky jejich pacienti (literatura „z druhého břehu“).

Kritika klinické psychologie.

Viz: Plháčková, A. (2006): *Dějiny psychologie*. Praha: Grada, strany 290-291.

Zadání písemné práce (kasuistiky) k udělení zápočtu.

Další přednášky:

19. 10. / 4 hodiny

Téma vyhrazeno (výběr – viz níže)

2. 11. / 4 hodiny P/S

„První léta klinicko-psychologické praxe“

Přednáší a beseduje Mgr. Petra Feglerová

Po praxi v Nemocnici Svitavy a po atestaci pracuje jako klinická psychologka v soukromé praxi v Českém Krumlově

16. 11. / 4 hodiny

Téma vyhrazeno (výběr – viz níže)

30. 11. / 4 hodiny

Kasuistický seminář (příležitost pro cca 6 – 8 studentů) S

Seminář, na kterém studenti mají možnost prezentovat a diskutovat kasuistiky, klinicko-psychologické intervence, přístup k pacientovi (klientovi, rodině apod.)

Toto setkání přednostně pojmem seminárně a diskusně – zadání úkolů viz první setkání 5.
10. Oznámit zájem o vystoupení (prezentaci) nutno **do pátku 24. 11. !!**

14. 12. / 4 hodiny P

Přednáší: Mgr. Jan Dufek (*vedoucí klinický psycholog FN Brno – Bohunice*)

„Neurotické poruchy“

Základní rozdělení neurotických poruchy podle ICD 10.

Reakce na dotazy studentů; uvedení příkladů z praxe.

Pro přednášky v tomto předmětu dojednáváme další jedno až dvě témata s klinickými psychologů z praxe

Bližší informace v průběhu semestru. Uslyšíte přednášky s největší pravděpodobností z této nabídky:

Přednáší: Mgr. Václav Šnorek (*Nemocnice České Budějovice a ZSF JU*)

„Diagnostické metody klinického psychologa se zaměřením na ROR a MMPI-II“

Představení celosvětově nejrozšířenějšího dotazníkového diagnostického nástroje klinických psychologů v jeho nové verzi – a možnosti kombinace (při vytváření a ověřování hypotéz) s projektivním testem ROR.

Přednáší: PhDr. Ervin Široký

„Poruchy osobnosti: hraniční porucha a narcistní porucha osobnosti“

Vymezení diagnostické kategorie v rámci MKN (a DSM) a v rámci dynamické diagnostiky: vývojový aspekt. Hraniční a narcistní problematika: osobnost a klinický obraz, specifika odborného přístupu. *Kasuistické ilustrace problematiky.*

Příklad témat realizovaných v uplynulých akademických letech:

Přednáší (předběžně): Mgr. Petr Moos (*Středisko komplexní terapie, Liberec*)

„Anti-koncepce v praxi klinického psychologa“

Porucha, nemoc, zdraví v kontextu moderní konzumní společnosti.

Problém neurózy.

Koncepty a prekoncepty.

Přednáší (předběžně): doc. PhDr. Jan Kožnar, CSc.

„Patologie lidské sexuality; o sexuálním násilí“

Vhled do diagnostické kategorie F 65; event. i problematika spadající pod F 64 a F 66 (Poruchy pohlavní identity, Poruchy sexuální preference...) či F 52 (Sexuální dysfunkce)

Ukázky z praxe; představení vlastního přístupu

Přednáší: PhDr. Ervin Široký

„Psychózy“

Vymezení diagnostické kategorie, psychotická struktura osobnosti, latentní psychóza, pacient ve floridním a komponovaném stavu; obvyklé podoby schizofrenie a další psychotické

klinické obrazy. Vývoj zdravotnického přístupu k psychoticky nemocným, současné možnosti odborné pomoci, farmakoterapie a možnosti psychoterapie.
Kasuistické ilustrace problematiky.

Doporučená literatura k přípravě na zkoušku:

- Vágnerová, M. (1999). *Psychopatologie pro pomáhající profese: variabilita a patologie lidské psychiky*. Praha: Portál.
- Plante, T.G. (2001). *Současná klinická psychologie*. Praha: Grada.
- Baštecká, B., Goldman, P. (2001). *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál.
- Kratochvíl, S. (1997). *Základy psychoterapie*. Praha: Portál.
- Danzer, G. (2001). *Psychosomatika*. Praha: Portál.
- Svoboda, M. (1999). *Psychologická diagnostika dospělých*. Praha: Portál.
- Svoboda, M. (2001). *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Praha: Portál.
- Langmeier, J., Balcar, K., Špitz, J. (1999): *Dětská psychoterapie*. Praha: Portál. (Lze i 1. vyd. z roku 1989, Praha: Avicenum)
- *MKN-10 Duševní poruchy a poruchy chování* (1996). Praha: Psychiatrické centrum.
- Rahn, E., Mahnkopf, A. (2000). *Psychiatrie. Učebnice pro studium i praxi*. Praha: Grada
- Robinson, D.J. (2002). *Poruchy osobnosti podle DSM-IV – vysvětlené*. Trenčín: Vydavatelství F.
- Praško, J. (et al.) (2003). *Poruchy osobnosti*. Praha: Portál

Další literaturu doporučí přednášející na jednotlivých přednáškách.